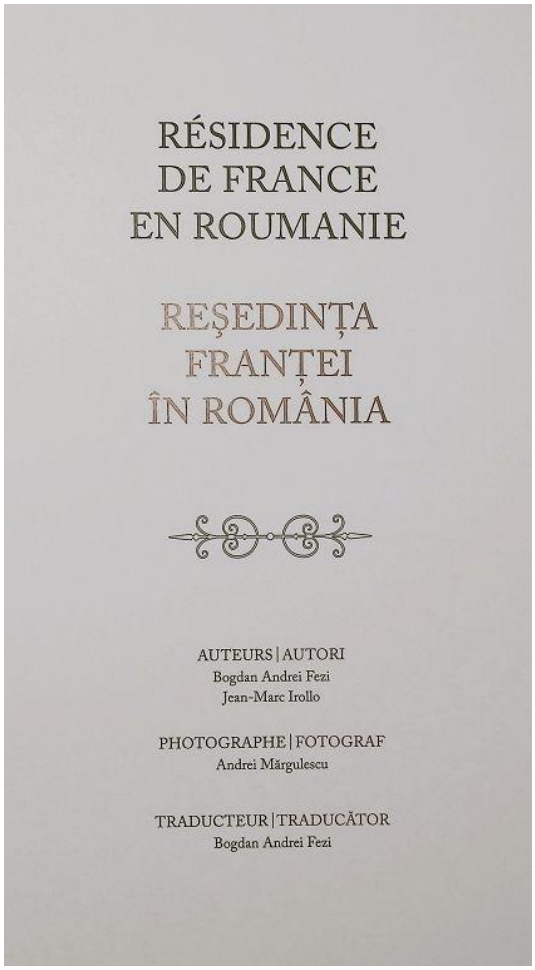
RÉSIDENCE DE FRANCE EN ROUMANIE

La doar zece ani de la stabilirea în tânărul stat român, Legaţia Franţei se instalează într-o clădire nouă, construită special pentru aceasta la Bucureşti. Pentru a-şi păstra rolul său de putere europeană, Franţa dă strălucire reprezentanţei sale diplomatice a cărei scenă va fi clădirea din strada Biserica Amzei. La balul de inaugurare organizat în anul 1892 de Gustave de Coutouly, Ministrul Franţei şi artizan al acestei reuşite, invitaţi de onoare sunt Prinţul moştenitor Ferdinand şi Prinţesa Maria.

Sub porticul care rivalizează cu acela al Teatrului Naţional din Bucureşti, trec trăsuri elegante al căror fast bucureştean era cunoscut de străini: „Bucureştiul este unul dintre oraşele Europei unde luxul se desfăşoară cu cea mai mare intensitate, unde viaţa mondenă este printre cele mai animate”. Într-o ţară care iese de sub tutela Orientului pentru a se întoarce cu hotărâre spre Occident, chestiunea decorării este esenţială. Traversând încăperile de primire, vizitatorii descoperă o succesiune de saloane, o bibliotecă şi o sală de bal. Pe sub marea deschidere centrală care inundă cu lumină interiorul clădirii, trec spre grădină femei şi bărbaţi eleganţi, îmbrăcaţi după ultima modă pariziană. Acea zi de sărbătoare, a cărei martoră este reşedinţa Franţei, dăinuie încă pe lungul drum al relaţiilor diplomatice franco-române.

Construirea imobilului legaţiei

Un proiect de construire a clădirii destinate să găzduiască Legaţia Franţei la Bucureşti se creionează începând cu anul 1887. Propus de Dacia-România, societate românească de asigurări şi de construcţii, acest proiect de anvergură propune construirea, pe banii companiei, a unui imobil pe care aceasta urmează să îl închirieze Franţei, societatea rămânând proprietară.

Această abordare atestă un progres al încrederii în relaţiile diplomatice bilaterale. Ministerul Afacerilor Externe francez raportează în 1890 că „ambasadorii şi miniştrii acreditaţi pe lângă majoritatea statelor europene nu au o reşedinţă oficială: se instalează pe propria cheltuială, în funcţie de preferinţele fiecăruia şi de dificultăţile mai mult sau mai puţin mari pe care le întâlnesc în diversele capitale”. Construirea unei legaţii la Bucureşti are o deosebită importanţă deoarece, la sfârşitul secolului al XlX-lea, numai misiunile diplomatice franceze de la Atena, Teheran, Tokio, Viena şi Washington sunt instalate în clădiri dedicate acestora.

Gustave de Coutouly, ministrul Franţei la Bucureşti între 1887 şi 1895, ofiţer al Legiunii de Onoare în 1893, va fi cel prin care proiectul vede lumina zilei, legându-şi astfel numele de capitala română. La acea epocă, personalul legaţiei se rezuma numai la şeful de post al misiunii, secretar şi cancelar.

Coutouly însuşi pune bazele programului arhitectural al viitoarei clădiri. În luna iunie 1887, arhitectul societăţii propune un prim proiect pentru un teren situat pe strada Biserica Enei. O lună mai târziu, un nou proiect este prezentat pentru un alt teren, cu o suprafaţă de 2.562 mp, situat pe strada Amzei la nr. 9 (actualul nr. 15).

După Coutouly, această propunere, „singura combinaţie cu adevărat satisfăcătoare găsită de mine pentru instalarea durabilă a legaţiei, mi-a fost prezentată de domnul Szekulisez [Szekulics], director general al societăţii Dacia-România, care mi-a propus construirea unui imobil pe un teren aparţinând companiei sale şi închirierea acestui imobil către reprezentanţii succesivi ai Republicii, cu condiţia ca acest contract să fie garantat de guvernul francez pentru o durată de doisprezece ani".

Societatea de asigurări propune un proiect de contract care prevede terminarea lucrărilor pe 5 mai 1889. Deoarece angajamentul pentru închirierea unei clădiri care nu este încă construită pare riscant, Cotouly mai aduce un argument important: societatea românească reuşise deja acelaşi parteneriat cu guvernul austro-ungar. În luna august 1887 planurile clădirii sunt propuse de către arhitect şi, o lună mai târziu, sunt acceptate de Franţa şi de Dacia-România.

Contractul este semnat pe 25 februarie 1888 pentru o perioadă de doisprezece ani, începând cu 11 decembrie 1889. Având autorizaţia de construire depusă pe 17 mai 1889, optimismul unei terminări pe 7 noiembrie 1889, adică după numai şase luni de lucrări, nu este împărtăşit de Coutouly. Derularea ulterioară a lucrărilor avea să îi dea dreptate şi, pe 30 iunie 1889, este semnat un act adiţional la contract, ce amână termenul de finalizare a clădirii cu încă un an.

Dacia-România alege să încredinţeze construirea noii legaţii lui Jacobus Josephus Schiffeleers (1850-1919), arhitect de origine olandeză, naturalizat în România în 1886. Alegerea acestuia pare surprinzătoare, deoarece Ministerul Afacerilor Externe din Franţa dispune de propriii arhitecţi pentru construirea şi amenajarea reşedinţelor sale diplomatice. In plus, în jur de 60% dintre arhitecţii care lucrează la Bucureşti în secolul al XlX-lea sunt fie francezi, uneori stabiliţi la Bucureşti, fie români, dintre care mare parte sunt foşti elevi ai Ecole des Beaux-Arts.

Deşi Paul Gottereau (1843-1904), „excelent arhitect francez" după Coutouly, este consultat pentru lucrările de la imobilul Plagino, închiriat până în 1887, acesta nu este în final implicat în construirea legaţiei. Va semna totuşi planuri pentru proprietatea vecină, pe care Franţa o va cumpăra peste câţiva ani.

Legaţia are încredere în Jacobus Josephus Schiffeleers. Legăturile pe care acesta le întreţine cu Franţa şi calitatea construcţiilor realizate în România, în asociere cu personalităţi franceze, îl fac să se bucure de respect. Schiffeleers, angajat de inginerul francez Alfred Berthon, urmărise şantierul Halelor Centrale din Bucureşti — construite după modelul Halelor din Paris — de antreprenorul francez Alexis Godillot (1816- 1893), furnizor oficial al armatei lui Napoleon al III-lea şi al celei a domnitorului Alexandru-Ioan Cuza.

Un anteproiect cuprinzând condiţiile necesare funcţionării unei legaţii este schiţat în 1887, de Coutouly însuşi. Arhitectul Schiffeleers, care consideră programul „practic şi cu o executare relativ uşoară", redactează un proiect compus din opt planuri.

Coutouly se implică din plin în proiectare: cere modificări ale planurilor, adăugând arhive la subsol, dormitoare la etaj şi revizuind poziţionarea uşilor. Arhitectul Ministerului Afacerilor Externe din Franţa face elogiul planurilor a căror „distribuţie ar putea să servească drept model în cazul în care Departamentul ar vrea, într-o altă ţară, să creeze o reşedinţă consulară potrivită destinaţiei sale într-un mod mai judicios decât a făcut-o până în prezent".

Arhitectul emite în acelaşi timp rezerve în ceea ce priveşte luxul pe care îl consideră excesiv pentru Bucureşti, prin care, însă, capitala română avea să exceleze în curând. După ce studiază, la rândul său, cu atenţie proiectul, Direcţia fondurilor propune mici modificări precum îmbrăcarea unei scări în piatră, pentru protecţia împotriva incendiilor, şi adăugarea unei toalete pentru cancelarie.

Lucrările încep în iunie 1889. Două luni mai târziu, construirea imobilului este deja avansată. După Coutouly, „fundaţiile şi zidurile sunt construite cu grijă. Solul este de bună calitate şi materialele folosite ni s-au părut de cea mai bună calitate". După ce, în 1887, Coutouly ceruse arhitectului francez Paul Gottereau o estimare pentru imobilul Plagino, în cele din urmă ministrul face apel la Albert Galleron (1855-1904), un alt arhitect francez, pentru întocmirea unui raport privind calitatea lucrărilor în curs, care confirmă că „ansamblul construcţiei este satisfăcător" şi că majoritatea lucrărilor sunt de bună calitate. Misiunea diplomatică franceză se instalează în clădire în anul 1890.

Lucrările de întreţinere şi de conservare ale clădirii şi ale grădinii rămân în sarcina chiriaşilor. Un mic incendiu accentuează, în 1896, inevitabila uzură datorată trecerii timpului şi, în anul 1907, Jean-Camille Blondei (1854- 1935), ministrul Franţei în România, semnalează starea proastă a imobilului ale cărui lucrări de refacere sunt în grija sa. Acesta cere un credit pentru repararea parchetului şi a mobilelor „foarte deteriorate". Reclamaţiile succesive ale lui Blondei îl determină pe Szekulics, preşedintele societăţii Dacia-România, să realizeze câteva îmbunătăţiri în cursul aceluiaşi an, dar instalarea electricităţii, prevăzută pentru anul următor, rămâne tot în sarcina chiriaşului.

La începutul secolului XX, Legaţia Franţei la Bucureşti se bucură deja de o anumită notorietate. După afirmaţia comisiei Camerei Deputaţilor din Franţa, însărcinată cu examinarea cumpărării clădirii, „numeroşii călători care au vizitat capitala României cunosc cu toţii reşedinţa".

Ernest-Renejoseph Adrien Bourgarel (1850-1929), ministrul Franţei la Bucureşti între anii 1904 şi 1907, este încântat să „ofere numeroase garden-parties şi să inaugureze obiceiul primirii coloniei franceze pe 14 Iulie, obicei foarte apreciat de compatrioţii noştri".

Arhitectura clădirii

Clădirea legaţiei, aflată în centrul oraşului, este construită după modelul imobilelor din suburbii, mari consumatoare de spaţiu, cu toate cele patru faţade vizibile, asemănându-se astfel mai mult cu pavilioanele franceze decât cu imobilul urban parizian din secolul al XlX-lea. Plasată pe aliniamentul străzii Biserica Amzei, clădirea cu plan dreptunghiular este orientată perpendicular pe stradă, oferind astfel un spaţiu agreabil destinat grădinii.

Conceput iniţial pentru primirea vizitatorilor, impozantul corp dinspre stradă este deosebit de decorat, contrastând cu sobrietatea faţadei dinspre grădină. Inspirat din opulenţa stilului Beaux-Arts, acesta prezintă un fronton supradimensionat susţinut de coloane duble angajate. Uşor supraînălţat, parterul imobilului este ornat cu un bosaj continuu, simplu şi elegant, a cărui discreţie pune în valoare etajul cu o ornamentaţie abundentă. Acesta din urmă este ritmat printr-un balcon central, două perechi de coloane angajate şi un joc de baluştri, animat de un bosaj cu spaţii intermediare, mai complex şi mai ritmat decât cel al parterului.

În sfârşit, ultimul nivel, mansardat, are o rupere de pantă şi un acoperiş cu tablă de zinc. Faţada dinspre stradă este perforată de cinci ferestre, iar cea laterală este străpunsă de zece, pentru a asigura un maxim de lumină naturală. Spre deosebire de ferestrele primului etaj, cu frontoane semicirculare, cele de la parter sunt ornate de simpli buiandrugi curbi, în stil neo-Ludovic al XV-lea. Ultimul nivel este luminat prin lucarne circulare mai distanţate.

Între anul 1887 şi cel al autorizaţiei de construire din 1889, planurile clădirii suferă o modificare majoră: accesul principal dinspre stradă este mutat pe faţada laterală vestică. Apariţia în proiect a unui portic ce marchează intrarea —accesul fiind astfel acoperit de o terasă, cu o latură lipită de limita de proprietate, închisă printr-un calcan zidit — se va dovedi patru decenii mai târziu o alegere funcţională judicioasă, în momentul în care Franţa va achiziţiona şi proprietatea vecină. Această schimbare ar fi trebuit să aibă repercusiuni arhitecturale asupra planurilor şi faţadelor dar, având în vedere că proiectul este deja foarte avansat, modificările sunt minore.

Distribuţia generală a încăperilor este rezultatul strânsei colaborări dintre arhitectul Schiffeleers şi ministrul Franţei, Coutouly. Clădirea este construită peste un subsol general, compus dintr-o bucătărie „utilată cu aparatură modernă" şi dotată cu un lift pentru farfurii, pentru a comunica cu oficiul alăturat sufrageriei, o dependinţă folosită ca sală de mese, o spălătorie şi o pivniţă.

Parterul include un vestibul de intrare, un hol, o sufragerie, un oficiu, un mic birou, două saloane, o sală de bal, o bibliotecă şi un degajament conţinând un vestiar. Parchetul saloanelor este din marchetărie din lemn în trei culori, iar pereţii sunt zugrăviţi în trei tonuri de grisaille. Primul etaj cuprinde un hol, birourile ministrului, al secretarului şi al secretarilor-dactilografi, camera ministrului, un mic birou, un mic salon, două camere pentru oaspeţi, două băi şi o încăpere pentru rufe. Aflate în fundul curţii, dependinţele cuprindeau un adăpost pentru trei trăsuri, un grajd putând să adăpostească patru cai, un pod pentru fân şi o locuinţă pentru personal.

De asemenea, mai sunt amenajate o curte pavată şi două grădini. Ansamblul, cu o suprafaţă a clădirilor cu puţin peste 800 mp şi un teren de aproximativ 2.600 mp, este înconjurat de un gard din fier forjat pe un soclu din zidărie. Clădirea, construită din cărămidă cu mortar de var şi tencuită, având planşee metalice cu bolţi şi umplutură din cărămidă, plafoane şi pereţi decoraţi cu muluri bogate, este echipată cu toate instalaţiile moderne pentru acea epocă: conducte de apă şi de gaz, băi cu duşuri, WC-uri, sobe din faianţă încălzite cu lemne.

Reşedinţa nefiind proprietate naţională, nu este mobilată de stat, ci de reprezentanţii săi cu mobilierul lor personal, cu toate că misiunile diplomatice franceze în străinătate ar trebui să fie „veritabile muzee de artă decorativă unde străinii să îşi dea seama de gustul şi de valorile produselor franceze”. Acesta din urmă este motivul pentru care, începând cu instalarea reprezentanţei din anul 1890, administraţia Mobilierului Naţional trimite diverse piese din colecţia sa, printre care un ansamblu compus dintr-o sufragerie, un salon, diverse obiecte de porţelan, un serviciu de masă, mai multe paturi şi covoare.

În raportul său de expertiză din anul 1916, arhitectul Leon Gouf critică „dispoziţia şi instalarea anumitor încăperi „insuficiente sau greşite”. Clădirea se bucura totuşi de o anumită preţuire în rândul vizitatorilor „unanimi în a îi aprecia în mod egal amplasamentul avantajos şi, în ciuda stilului incert, eleganţa construcţiei”.

Cumpărarea

În anul 1918, generalul Henri Berthelot intră triumfător călare în Bucureşti, alături de Regele Ferdinand. După Marea Unire din 1918 cu Transilvania, Basarabia şi Bucovina, România iese din război cu un teritoriu mărit. în 1920, Louis Barthou (1862-1934), ministrul Afacerilor Externe, declară că „România a devenit elementul cel mai important în Orient”.

După Paul Morand (1888-1976), viitor ambasador al Franţei la Bucureşti, în centrul capitalei române „totul vorbeşte despre Franţa; chioşcurile vând tot atâtea ziare franţuzeşti câte româneşti, cărţile noastre, cu coperţile încă proaspete, sunt citite de cum apar, compatrioţii noşti, recunoscută după faptul că, negândindu-se să îşi cumpere căciuli de blană, poartă melon, sunt invitaţi peste tot, parfumurile noastre şi accesoriile noastre vestimentare decorează fiecare vitrină, limba noastră este vorbită în mod curent.”

Toate acestea determină presa franceză să îi denumească pe români, cu ocazia Expoziţiei Universale de la Paris din 1937, drept „cel mai parizian popor din lume”. Imediat ce evenimentele îi permit ministrului Franţei în România să revină la Bucureşti, acesta semnalează interesul de a cumpăra fără amânare". Prezentat în raportul de expertiză al arhitectului Léon Gouf, din ianuarie 1919, devizul pentru lucrările de refacere ale legaţiei deteriorate se ridică la 362.293 de franci, arhitectul estimând că ar fi fost corect să se impute 60% inamicului german.

Distrugerile suferite în timpul războiului neputând să fie reparate la timp, reprezentanţa diplomatică franceză este cazată în fosta legaţie a Austro-Ungariei, construită la rândul ei de societatea Dacia-România. Deoarece raportul de expertiză indica şi o creştere constantă a preţurilor imobiliare, guvernul solicită autorizarea cumpărării aprobate cu trei ani înainte de Parlament, o achiziţie „pe care situaţia ocupată de Franţa în România o face absolut necesară şi urgentă”. Imobilul va fi în cele din urmă cumpărat pe 24 decembrie 1919, un frumos cadou de Crăciun pe care şi-l oferă Franţa pentru a-şi instala reprezentanţa în mod definitiv.

Imobilul Marghiloman şi Institutul Francez din Bucureşti

În perioada interbelică apare o oportunitate imobiliară, odată cu punerea în vânzare a proprietăţii adiacente legaţiei, din strada Biserica Amzei, nr. 13, colţ cu strada Christian Tell. Această casă aparţinuse lui Iancu Marghiloman, bogat arendaş şi antreprenor, originar din Buzău, al cărui fiu, Alexandru, doctor în drept la Paris, este ales în Reprezentanţa Naţională, în 1884, devenind mai târziu ministru, în anul 1888. Acesta îşi va sacrifica destinul politic pentru a forma, în calitate de prim-ministru, în 1918, guvernul care va semna pacea separată cu Germania în Bucureştiul încă ocupat.

O parte din casa Marghiloman există deja pe planul Bucureştiului realizat în 1846 de comandantul Rudolf Artur Borroczyn. Pe 30 iunie 1873, Iancu Marghiloman depune o cerere de autorizaţie de construire, cu un proiect semnat de Carol Benesch (1822-1896), arhitect de origine austriacă care realizează planuri şi pentru castelul Peleş de la Sinaia103.

Cererea menţionează „neapărata necesitate de a restaura, precum şi de a adăuga din nou o aripă la dânsa, în locul dependinţelor celor vechi". Planurile aveau în vedere alungirea faţadei existente printr-un nou corp având cinci ferestre identice. Proiectul prevede, de asemenea, adăugarea unei scări pe faţada opusă străzii Biserica Amzei. Construcţia nu va fi însă realizată conform acestor planuri. Din documentele municipalităţii Bucureşti din 1891, aflăm că „Marghiloman a început lucrările fără autorizaţie şi deşi a fost oprit atât de Poliţia Comunală cât şi de Poliţia administrativă, totuşi a continuat acele lucrări. Când a fost oprit din nou, lucrările au încetat".

Marghiloman depune, pe 21 august 1891, cererea pentru o nouă autorizaţie de construire pentru „mai multe reparaţii şi schimbări în interiorul caselor mele [...] precum şi construirea unei terase lipită de casă, care dădea spre gradină, lucrări cu care este însărcinat Dl Arhitect Gottereau". Arhitectul francez, celebru la Bucureşti, este şi autorul caselor Alexandru Marghiloman din intrarea Eldorado (1890).

Pe 27 august ale aceluiaşi an, Marghiloman depune o nouă cerere „pentru modificarea a două plafoane, deschiderea unei uşi şi facerea unei terase". Pe planul ataşat cererii, mărirea vechiului imobil din 1846 figurează ca deja realizată. După moartea lui Iancu Marghiloman, în anul 1893, soţia sa Irina continuă să locuiască în clădire până în 1914. Aceasta face o nouă cerere, pe 2 iunie 1893, pentru „o magazie de zid în fundul curţii" şi alta, pe 17 iunie ale aceluiaşi an, pentru a demola „un zid, a aşeza două traverse de fier şi a face un tavan nou"

După moartea Irinei Marghiloman, părţile indivize ale imobilului trec la fiul acesteia, Mihai. În anul 1921, clădirea ajunge proprietatea societăţii International Investment Company din Zurich şi S.A. Astra din Bucureşti. Devenită mai apoi unic proprietar, Astra propune Franţei, în 1932, să cumpere 800 mp de teren pentru suma de douăzeci de milioane de lei. Reprezentantul francez informează Parisul despre această oportunitate şi propune cumpărarea fâşiei de teren adiacente legaţiei, cu scopul de a se proteja de un „mare imobil a cărui construcţie este prevăzută pe această proprietate".

În ciuda interesului confirmat de ministrul Afacerilor Externe, nu îi vor putea fi asigurate fondurile necesare. În februarie 1937, imobilul este cumpărat de Societatea Vulcan şi imediat repus în vânzare. Situaţia legaţiei devine şi mai complicată. Vulcan intenţionează să „construiască în termen scurt trei blocuri de natură nu numai să strivească prin masa lor clădirea legaţiei, dar să şi facă accesul mai dificil". Porticul de intrare „ar trebui chiar să fie demolat pentru a respecta regulile de vecinătate."

În faţa acestei situaţii, legaţia propune cumpărarea fie a unei fâşii de teren, pentru suma de 1.000.000 de franci, fie a întregului teren şi a imobilului, pentru 2.500.000 de franci. A doua variantă pare cea mai interesantă, cu atât mai mult cu cât clădirea este într-o stare excelentă „oferind spaţii convenabil amenajate pentru circa 20 de birouri precum şi o pivniţă cu o uşă blindată capabilă să dea arhivelor legaţiei o securitate pe care nu au mai avut-o niciodată".

Se prevede instalarea mai multor servicii franceze şi se pune chiar problema construirii unei şcoli franceze în partea cea mai îndepărtată a terenului, către strada Christian Tell. Dar, în octombrie 1937, vânzătorul ridică preţul la 3.291.000 de franci, ameninţând din nou cu proiectul de construire. Pe 25 februarie 1938, imobilul este în cele din urmă cumpărat prin Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni de la Paris, reprezentată de Adrien Thierry (1885-1961), ministrul Franţei în România între 1936 şi 1940114, iar gardul care separa imobilul Marghiloman de prima clădire a legaţiei este demolat.

Arhitectul Edmond Van Saanen-Algi (1871- 1938) propune pe 10 martie 1938 un deviz pentru demolarea porticului care „datorită cumpărării terenului vecin [...] nu mai are sens să existe. Acesta va rămâne totuşi la locul lui. Se va decide însă demolarea calcanului porticului, creând astfel un dialog între cele două imobile, care devin de acum înainte reprezentanţa Franţei la Bucureşti. Decizia din 1889 de mutare a accesului către faţada occidentală se dovedeşte, în cele din urmă, înţeleaptă.

După modelul şcolilor franceze din Atena şi Roma, Henri Focillon (1881-1943) creează Institutul Francez din Bucureşti, inaugurat, pe 29 mai 1924, în prezenţa Regelui Carol al II-lea şi a Prinţului Mihai. Mulţumită eforturilor directorului Alphonse Dupront, institutul se instalează în 1936 în impozanta clădire, pe care o cumpără pe 23 ianuarie a aceluiaşi an şi pe care o ocupă şi astăzi pe bulevardul Dacia, nr. 77. Construit între 1909 şi 1910 după planurile arhitectului Oscar Maugsch pentru omul politic Constantin Olănescu (1871-1952), impozantul imobil prezintă în interior o elegantă decoraţie din lemn, de inspiraţie barocă şi Art Nouveau.

Bucureşti, în 1970. În timpul acestor ani, imobilul ambasadei este căminul primitor al relaţiilor franco-române. Din studiul asupra clădirii, comandat arhitectului român Alexandru Zamfiropol (1898-1978) în 1969, aflăm că „starea întreţinerii este satisfăcătoare, în ciuda vârstei construcţiei". Cât despre reşedinţa ambasadorului, aceasta este „în perfectă stare".

Pe 4 martie 1977 un nou cutremur afectează Bucureştiul, cu o magnitudine de 7,2 pe scara Richter. În timp ce dezolarea domneşte în jur, clădirea ambasadei rezistă. Doi ani mai târziu, între 8 şi 10 martie 1979, preşedintele Valery Giscard d'Estaing face o vizită oficială în România. Ne aflăm înaintea unei înstrăinări de regimul dictatorial al lui Ceauşescu, ale cărui atrocităţi aveau să ducă la căderea sa, în 1989.

Reînnoirea

Imediat după căderea regimului comunist român, Franţa şi România reiau relaţia lor privilegiată prin vizita, pe 10 ianuarie 1990, a lui Bernard Kouchner, pe atunci secretar de stat al Franţei însărcinat cu acţiunile umanitare. Guvernul Francez, „primul din Occident invitat la Bucureşti, va face totul pentru a ajuta la reconstruirea ţării". In anul 1991, Franţois Mitterrand este primul şef de stat occidental care vizitează România după căderea comunismului. In 2002, Franţa devine primul investitor străin şi al treilea partener comercial al României. Susţinerea Franţei va fi decisivă şi pentru aderarea României la NATO, în anul 2004, şi mai apoi pentru intrarea acesteia în Uniunea Europeană, în 2007.

După 1990, Institutul Francez din Bucureşti îşi reia numele originar. Acesta devine unul dintre cele mai importante centre culturale Externe din România. Institutul organizează, numai în anul 2008, 260 de evenimente culturale, primind mai mult de 90.000 de vizitatori. În anul 1998, Serviciul de cooperare şi de acţiune culturală al Ambasadei se instalează în Vila Noel, folosită până atunci ca reşedinţă a primului consilier. Începând cu anul 2012, rolul strategic al culturii franceze în România este şi mai mult întărit de punerea la dispoziţia Universităţii Bucureşti a Vilei Noel, pentru o perioadă de cincisprezece ani.

Transformarea sa în Centrul Regional Francofon de Studii Avansate în Ştiinţe Sociale este asigurată mulţumită premiului cultural din anul 2012 oferit de Fundaţia Louis D., sub egida Institutului Franţei, de la Paris, în valoare de 750.000 de euro. Cu ocazia ceremoniei organizate pe data de 18 octombrie a aceluiaşi an, Philippe Gustin, ambasador al Franţei la Bucureşti din 2012, încredinţează simbolic cheile „unui proiect capital pentru cooperarea ştiinţifică şi universitară francofonă regională".

Printr-o neobosită tenacitate, miniştrii francezi la post în România au reuşit sa dea Franţei unul dintre cele mai prestigioase imobile diplomatice din Bucureşti. In ciuda agitatei istorii a României şi a deselor schimbări, reprezentanţa diplomatică franceză este instalată, de mai mult de o sută douăzeci de ani, în acelaşi cartier central, nu departe de Palatul Regal. Ca răspuns la discursul ambasadorului Franţei în România, atunci când ambasada îşi deschide porţile francezilor şi prietenilor români pentru a sărbători ziua naţională, în serile calde ale verilor bucureştene răsună urările „Trăiască Republica, trăiască Franţa, trăiască România, trăiască prietenia franco-română!"

(sinteză din lucrarea „***Résidence de France en Roumanie***",
autori Bogdan Andrei Fezi şi Jean-Marc Irollo, fotograf Andrei Mărgulescu,
2013, Éditions Internationales du Patrimoine –
prin amabilitatea Ambasadei Franţei în România)